

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Michala Mazance a soudců JUDr. Petra Příhody a JUDr. Jana Passera v právní věci žalobce **B. V.**, proti žalovanému **Krajskému státnímu zastupitelství v Praze**, se sídlem Praha 1, Husova 1, v řízení o žalobě na ochranu proti nečinnosti žalovaného, o kasační stížnosti proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 23. 4. 2009, čj. 8 Ca 197/2008 – 100,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

V záhlaví označeným usnesením nepřiznal Městský soud v Praze stěžovateli osvobození od soudního poplatku a nevyhověl tedy ani jeho žádosti o ustanovení advokáta pro řízení o kasační stížnosti proti rozsudku téhož soudu ze dne 29. 1. 2009, čj. 8 Ca 197/2008 - 87, jímž zamítl žalobu stěžovatele na ochranu proti nečinnosti správního orgánu.

Důvodem, pro který městský soud zamítl žádost, byla skutečnost, že stěžovatel, ačkoliv tvrdil, že je nemajetný, byl vlastníkem, popř. spoluvlastníkem, několika nemovitostí: domu čp. 224, pozemků parc. č. 706 a 92/2, vše v katastrálním území Čáslav, zapsáno na LV 480, pozemku parc. č. 372 rovněž v katastrálním území Čáslav, zapsaném na LV 2616, pozemku parc. č. 2254/2 v katastrálním území Potěhy, zapsaném na LV 1100.

Městský soud proto shledal, že majetkové poměry stěžovatele neodůvodňovaly osvobození od soudního poplatku.

V kasační stížnosti doplněné podáním z 25. 5. 2009 stěžovatel namítl, že na zaplacení soudního poplatku, stejně jako na zastoupení advokátem, nemá prostředky. Tvrdil, že

uvedené skutečnosti je si městský soud vědom a využívá jí k tomu, aby „kryl“ žalovaného a napomáhal tak tomu, aby stěžovatel nemohl nahlédnout do spisu vedeného Krajským státním zastupitelstvím v Praze tak, jak se toho domáhal žalobou. S ohledem na zájmové propojení státního zastupitelství a soudů v Praze požádal o vydání nového rozhodnutí ve věci samé jakýmkoli jiným soudem mimo Městský soud v Praze a Krajský soud v Praze.

Kasační soud dospěl po posouzení věci ke stejnému závěru jako městský soud.

Účastník řízení, který doloží, že nemá dostatečné prostředky, může být na vlastní žádost osvobozen od soudních poplatků; za splnění těchto předpokladů, a je-li to potřeba k ochraně jeho práv, může mu předseda senátu ustanovit zástupce. Ze spisu vyplývá, že stěžovatel byl vyzván k prokázání majetkových a výdělkových poměrů. Ve formuláři, který mu byl pro uvedený účel zaslán, stěžovatel uvedl, že kromě podpory v nezaměstnanosti nemá jiný příjem a nepřiznal žádný majetek, tj. příslušné části formuláře (zejm. týkající se vlastnictví nemovitostí, movitých věcí atd.) ponechal nevyplněné.

Městský soud shledal, že takto prokazované majetkové poměry stěžovatele nejsou pravdivé. Jak také ověřil kasační soud, v katastru nemovitostí je stěžovatel evidován jako vlastník nemovitostí shora vyjmenovaných. Nejedná se přitom o jedinou nemovitost, která by sloužila k bydlení stěžovatele, ale i další pozemky. Případné omezení jejich prodeje mohl stěžovatel uvést v příslušném formuláři (část X, jiné okolnosti, které by mohly mít vliv na osvobození).

K tomu je nutno dodat, že dobrodiní zákona umožnit přístup k soudům i osobám nemajetným, které nemají možnost získat prostředky na soudní poplatek, nelze zneužívat, a to především, jak učinil stěžovatel, neuvedením úplných a pravdivých informací ohledně svého majetku.

Nejvyšší správní soud posuzoval daný případ také z hlediska souladu s ústavně zakotveným zákazem svévolného a překvapivého rozhodování. Ze spisu městského soudu vyplývá, že v řízení o žalobě již osvobození od soudního poplatku stěžovateli přiznal (usnesením z 15. 6. 2006, čj. 8 Ca 116/2006 - 10), stejně tak učinil i pro řízení o kasační stížnosti spolu s ustanovením stěžovatelova zástupce (usnesením z 26. 10. 2007, čj. 8 Ca 116/2006 - 34); v novém řízení následujícím po zrušení předchozího rozsudku kasačním soudem městský soud ustanovil stejného advokáta také zástupcem stěžovatele v řízení o žalobě. Teprve k žádosti o ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti proti novému rozsudku městský soud žádosti stěžovatele o ustanovení zástupce nevyhověl, a to z důvodu výše popsaného.

Kasační soud si je vědom judikatury Ústavního soudu založené na principu rovnosti a na požadavku, aby soudy rozhodovaly ve stejných případech stejně, směřujícím k vyloučení svévole při rozhodování (např. náleze ze dne 25. 1. 2005, sp. zn. III. ÚS 252/04; obdobně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 8. 2004, čj. 2 Afs 47/2004 - 83).

Jak však zdejší soud již také vyslovil (viz rozsudek k 26. 8. 2009, čj. 1 As 39/2009 - 88), proti ústavnímu imperativu zákazu svévole v rozhodovací praxi a ústavním pořádkem chráněné důvěře adresáta rozhodnutí v to, že k němu bude soud přistupovat ve svých

budoucích rozhodnutích konzistentně s tím, jak o něm rozhodoval v minulosti, stojí v první řadě možná změna relevantních skutkových okolností. K tomu však, dle informací získaných z katastru nemovitostí v posuzovaném případě nedošlo.

Citovaným ústavním principem také nelze omezit esenciální předpoklad soudcovského rozhodování, tj. snahu o nalezení správného výkladu práva a jeho aplikace na konkrétní případ. Městskému soudu je třeba vytknout, že skutkové okolnosti, jež pokládal za rozhodné pro nyní posuzované usnesení, nezkoumal již dříve, když rozhodoval v řízení o téže věci o předchozích žádostech stěžovatele o osvobození od soudního poplatku. Ovšem skutečnost, že tehdy stěžovateli vyhověl, nelze s odkazem na princip předvídatelnosti soudního rozhodnutí a rovnosti účastníků použít jako argument pro požadavek na další rozhodnutí, která by odporovala soudem zjištěným skutečnostem, jež vypovídají proti žádosti stěžovatele.

Městský soud nevyhověl stěžovateli nejen proto, že je vlastníkem několika nemovitostí, ale především proto, že tuto skutečnost soudu zamlčel. Je nutno připomenout, že předpokladem úspěchu žádosti o osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce je řádné splnění povinnosti tvrzení a důkazní. Ke splnění této povinnosti byl stěžovatel vyzván přípisem ze dne 3. 4. 2009, čj. 8 Ca 197/2008 - 93. Svým podpisem následně stěžovatel stvrdil, že nezamlčel žádné okolnosti, které by mohly mít vliv na rozhodování soudu o jeho žádosti. Toto prohlášení se však ukázalo nepravdivým. Nevěrohodnost či neúplnost tvrzení stěžovatele ohledně existence předpokladů pro osvobození od soudních poplatků (a tedy i ustanovení zástupce) vylučuje, aby bylo žádosti vyhověno.

Stěžovatel, který takto vědomě neuvedl úplné a pravdivé skutečnosti rozhodné pro posouzení jeho žádosti, nemůže být dotčen na svých ústavně zaručených právech tehdy, pokud soud toto jeho počínání zjistí a na základě toho se odchýlí od svého dřívějšího rozhodování o téže otázce.

S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl.

Pro úplnost je třeba uvést, že v souladu s ustálenou soudní praxí se soud zabýval kasační stížností věcně, přestože nebyl zaplacen soudní poplatek za tuto kasační stížnost a stěžovatel nebyl zastoupen advokátem; ve věcech posouzení nároku na osvobození od soudního poplatku by bylo absurdní vyžadovat splnění obou těchto podmínek i pro řízení před zdejší soudem.

K tvrzení stěžovatele o jakémisi propojení soudů a státního zastupitelství v Praze nelze uvést nic, než že se jedná o pouhou, ničím nepodloženou spekulaci, proto se Nejvyšší správní soud delegací na jiný než místně příslušný soud vůbec nezabýval.

O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto v souladu s § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel, který neměl v tomto soudním řízení úspěch, nemá na jejich náhradu právo. Žalovanému žádné náklady nevznikly, a tudíž mu nebyla náhrada nákladů řízení přiznána.

P o u ě n í: Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 30. listopadu 2009

JUDr. Michal Mazanec
předseda senátu